

42 PORTREHazırlayan:
Michael KUYUCU**İLK PLAK**

Lise son sınıfta bahçede otururken bir hademe gelir ve Zeki'yi okul müdürünün çağırdığını söyler. Oysa binbir korkuyla girdiği idare odasında kendisini büyük bir sürpriz bekliyordu. Müdür Bey , o gün genç Zeki Müren'e "Benim bir şarkımı plağa okumanı istiyorum, kabul eder misin" diye sorar. Bu teklif Zeki Müren'in ilk plağına hayat verir. Bu plağın satması Müren'i cesaretlendirir ve çalışmalarını hızlandırır.

Türk Sanat Müziği'nin kadife sesi, usta yorumcusu ve büyük müzisyen Zeki Müren'i 1996 yılında kaybetmiştik. Türk müziği hala onun ustalığını ve sesini arıyor

6 Aralık 1931 günü Bursa'nın mütevazı bir evinde sabaha karşı doğan geleceğin büyük sanatçısına, babaannesi Hayriye Hanım, "Zeki" adını öneriyordu. İki yaşına gelince yaşamı boyunca simgesi sayılacak gözlüğü ile tanışan Zeki, annesinin söylediği "Gözlüğün kırılır... Aman taşlı topraklı yollarda oynayan arkadaşlarının yanına sokulma" uyarısı yüzünden "Tomris" adını verdiği bez bebeği ile avunuyordu. Öte yandan, babaannesinin "Sahibinin Sesi" marka gramofonunu yanından ayırmayan küçük Zeki, daha küçük yaşlarda şarkılar söylemenin hayallerini kuruyordu.

Bir sanat güneşimiz vardı

ZEKİ MÜREN

İLK RADYO PROGRAMI

Takvimler 1951'i gösterdiğinde TRT Radyosu'ndan şu anons duyulur: "Rahatsızlığı nedeni ile programına gelemeyen Perihan Altındağ Sözeri'nin yerine Zeki Müren'i dinlediniz!" İşte bu an o büyük sanatçının kitlelerle tanıştığı ilk andır.

İLK FİLMİ

Cahide Sonku, Zeki Müren'in hayran olduğu sanatçılardan biriydi. Her Beyoğlu'na çıktığında ilk işi fotoğraf stüdyolarının vitrinlerinde o dönemin yıldızı Sonku'nun fotoğraflarına bakmak olurdu Zeki Müren'in. O hayranlık 1954'te iki sanatçıyı "Beklenen Şarkı" adlı filmde buluşturur. Bu onun ilk sinema filmi olur. Zeki Müren bu filmde ilk büyük parasını kazanır. Bu kazanç ise tam 10 bin liradır. Öylesine sevilir ki Müren'in filmleri... Öylesine beğeni kazanır ki sonrakilerinden 200 bin lira talep eder sanatçı ve bu ücreti kabul ettirir.

İLK SAHNE TECRÜBESİ

Zeki Müren, 1955'de ilk sahnesini Dolmabahçe'deki Küçükçiftlik Parkı'nda alır. Tiklim tiklim doldurduğu gazinodan rekor yevmiyesini alır: Tam Bin 200 lira!

PORTRE 43

ASKERLİK

1956 yılında yedeksubaylığını yapmak için sahnelere veda eden Zeki Müren, 1958'de Tepebaşı Gazinosu'nda sahneye çıkar. Derken gazinolar dönemi başlar. Tepebaşı Gazinosu, Maksim, Kazablanka, Lunapark ve Çakıl derken Türkiye'nin en büyük starı olur Zeki Müren.

SON KONSER

27 Mayıs 1960, 12 Mart 1970 ve 12 Eylül 1980 darbesi. Kısacası tarih olmuş her dönemi zirvede kapatır Zeki Müren. Politikaçlar gelir gider ama o hep zirvede kalır. 8 Eylül 1984 Bodrum Kalesi'nde verdiği konserle sahne hayatına son verir. Doktorlarının yasaklamasına karşı "Öleceksem Bodrum için öleyim" diyerek verdiği bu konseri on bin kişi izler.

Zeki Müren'in ömrünün son yıllarını yaşadığı Bodrum'daki evinin önünde sanatçının bir heykeli bulunuyor.

Hastalıklar ve yalnızlık, yüreğinde dayanılmaz sıkıntılar yaratınca aklına eski alışkanlığı gelir Zeki Müren'in. Bodrum'da halkla iç içe yaşayacak ve hayranlarıyla kucaklaşmayı sürdürecektir. 1983'te çıkardığı "Hayat Öpücüğü" Türkiye'de müzik adına üretilen en özel albüm olur. Büyük yorumcu kaybettiği annesi için bestelediği "Annem" şarkısını da bu albümde okur.

O yıllarda esen arabesk rüzgarı, Zeki Müren'e, yapımcısı Selami Şahin'in telkinleriyle "Helal Olsun"u çıkarttırır. Bu, Zeki Müren'in ilk ve tek arabesk albümü olur.

31 Mayıs 1969'da verdiği ve 27 bin kişinin izlediği Aспендos konseri ile "Paşa" lakabını alan Zeki Müren Meydan Larousse Ansiklopedisi'nde yer alarak

SON YILLAR

ansiklopediye geçen ilk yorumcu olmuştur. Sanat hayatına 600'ü aşkın plak, kaset ve CD çıkaran Paşa, 1992 yılında

Bodrum'daki evine kendisini adeta hapsedti. En yakın dostlarına bile görünmeyen Zeki Müren, son anına kadar Bodrum'daki evinde, odasında hizmetkari ve kendisi ile baş başa bir hayat sürdürdü.

1996 Eylülü'nde TRT'nin hazırladığı belgeselin ikinci bölümünün çekimi için Bodrum'dan İzmir'e alacağı 251 kilometrelik yol, onun son yolculuğu oldu. Takvimler 24 Eylül 1996 Çarşamba'yı, saatler ise 20:59'u gösterirken stüdyoda fenalaşan Zeki Müren birkaç dakika içinde hayata gözlerini yumdu. Büyük sanatçı, 65 yıllık hayatından sonra son yolculuğuna yüzbinlerce hayranı eşliğinde çıktı.